

===== Lüzumsuz Eğitim =====

:date: 2014-11-23 02:18:14 +0200

.. :Author: Emin Reşah .. :Date: <>

Brain Pickings'de Susan Sontag'ın eğitimin düzenlenmesiyle ilgili düşüncelerini <<http://www.brainpickings.org/index.php/2013/02/01/susan-sontag-on-education/>> okudum. Ergenlik döneminde insanları okula gitmeye zorlamanın doğru olmadığını, bu dönem ara verilen okulun birkaç yıl sonra tekrar başlaması gerektiğini ve 50'li yaşlarda da bu ara verilen yılların telafi edilebileceğini anlatıyor.

Bizim eğitim sisteminin en önemli amacının çocukların sokakta gezmesindense, bir odada başlarında bir öğretmenle bulunmaları olduğu fikrindeyim. O sebeple tam da ergenlikte onların salıverilmesi bence pek iyi sonuçlar doğurmaz. İnternet üzerinde bile kendilerine tahammül etmekte zorlandığımız güruhun tamamen serbest olarak ortaya çıktığını düşünün. Bir düşünün.

Senelerce süren okulların hemen hiçbir işe yaramadığını göstermek zor. Çocuklar doğal olarak büyüyor ve bir yandan da okula gittikleri için okul onları *yetiştirmiş* oluyor ancak ne kadarı aileden, ne kadarı çevreden, ne kadarı İnternet'ten, ne kadarı dersaneden bunu bilemiyoruz.

Ortaokulda, lisede öğrendiğiniz ve şu an hayatınızda çok önemli bir payı olan bir bilgi var mı? Şahsen o sıra oynadığım bilgisayar oyunlarını derslerden çok hatırlıyorum.

Eğitim sistemi (sadece bizde değil, herhalde her yerde) en verimsiz yatırım alanlarından biri. İnsanları tomurcuk olarak alıyorsunuz ve oduna çevirip bırakıyorsunuz. Çocuklar çevrelerindeki hayattan kopuk, ne işe yaradığını bir türlü anlayamadıkları bilgi yüklemesiyle semeleşiyor. Sevmedikleri bir meslek sahibi olunca başarılı sayılıyorlar ve geri kalan senelerini hayatın kendilerine neden bir türlü gülmediğine yanarak geçiriyorlar. Kimisi de alışıyor tabi, cehennem sadece yakmaz, taşlar da oranın.

Eğitim sistemi denen şeyin, çocukların bütün hayatını kapsamaması gerekir. Bu yaşlarda da öğrenilecek belki tek önemli bilgi, insanın neleri sevdiği, neyi yapabileceği, nelerden hoşlanmadığı olabilir. Tarih kusturup, matematikle korkutarak çocuklara bir daha aşamayacakları duvarlar örersiniz. Tüm sistem zaten duvar örmeyle meraklı, insanları gütmenin en kolay yolu bu olsa gerek.

Sontag gibi *ara vermek* taraftarı değilim. Daha çok çocukları hayata yaklaştıracak, bir yandan kendilerine uygun işlerde çalışabilecekleri ve eğitimlerini yaşamak istedikleri hayata göre yönlendirebilecekleri bir sistem isterdim. Bir yandan çalışsın ki yirmibeş yaşına gelip de mezun olduğunda yapmak istediği işin çok uzağında bulmasın kendini. Geriye dönüp bir okul daha okuyacak imkan hemen hiç kimsede yok ve insanların üniversite bölüm tercihlerini nasıl yaptıklarını biliyoruz. (Benim *bilgisayar mühendisliği'nde oyun oynanıyor sanıyordum* diyen arkadaşlarım oldu da, ortalama biraz daha iyidir umarım.)

Bir de eğitimin *bitmesi* meselesi var. Hasbelkader mezun olduktan sonra yontulabilir kalan az. Pratik bilgiyle tanışmadığı için işyerinde iki üç sene daha kendisinden verim beklenmeyen çok. Eđitimi hayattan ayırdığınızda ne hayat, ne eğitim bir işe yarıyor.